ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЕЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 57 (439) Серада, 25 мая 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Два гады „Комсомольской Правды“.

Усім організацыям ЛКСМБ.

24-га мая—дзень 2-гадовага існаваньня газэты „Комсомольская Правда“.

«Комсомольская Правда» за гэтыя два гады заняла віднейшае месца ў жыцьці комсамолу, выхаваньні шырокіх мас рабоча-сялянскай моладзі.

ЦК ЛКСМБ у сувязі з гэтым прапануе асаблівую ўвагу ўдзяляць выкананьню пастаноў 5-ай Усесаюзнай конфэрэнцыі комсамолу аб падтрыманьні і распаўсюджваньні газэты «Комсомольская Правда», абгаварыўшы і вызначыўшы конкрэтныя мерапрыемствы па гэтаму пытаньню ўсімі ячэйкамі ЛКСМБ.

Сакратар ЦК ЛКСМБ БАРАНЬНІКАЎ.

Дырэктыва партыі павінна быць выканана!

Тэрмін, які паставіла партыя для зьніжэньня на 10 проц. розьнічных цэн на прамысловыя тавары падыходзіць да канцу. Да 1-га чэрвеня засталося толькі 6 дзён. Не мяшае адзначыць, наколькі мы выканалі дырэктывы партыі, наколькі цэны зьніжаны, трэба праверыць дасягнутае, падкрэсьліць рэальнасьць гэтых дасягненьняў і вызначыць шляхі і мэтады, ідучы якімі комсамольская організацыя і ўся моладзь яшчэ з большай энэргіяй узялася-б за працу дапамогі партыі і савецкай уладзе аб правядзеньні ў жыцьцё гэтай важнейшай дырэктывы—дырэктывы аб зьніжэньні розьнічных цэн.

Многія комсамольскія ячэйкі, нават цэлыя організацыі, яшчэ ня поўнасьцю зразумелі важнасьць гэтай дырэктывы для **разьвіцьця сельскай гаспадаркі, для ўзмацненьня саюзу сялянства з рабочай клясай.**

Ліст старшыні СНК тав. **Галадзеда**, які разасланы па акруговых выканаўчых камітэтах, зварочвае ўвагу ўсіх таварышоў, што зараз галоўная частка працы павінна быць зьвернута на тое, **каб абудзіць грамадзкую думку, зацікавіць яе, стварыць масавы кантроль нашых гандлёвых і коопэрацыйных органаў над тым, наколькі імі выконваюцца дадзеныя дырэктывы.**

Нашым організацыям у гэтай справе **—у справе стварэньня грамадзкага кантролю**—шырокае поле дзейнасьці. Трэба самым актыўным чынам удзельнічаць у вырашэньні пытаньня аб зьніжэньні цэн.

Зараз па Беларусі праходзяць **паўгадавыя сходы пайшчыкаў спажывецкай коопэрацыі.** Праўленьні, рэвізыйныя камісіі, крамныя камісіі будуць даваць у першы раз шырокую справаздачу аб тым, **наколькі яны зьнізілі розьнічныя цэны, наколькі яны ўдзешаўленьнем прамысловых тавараў ахапілі сабою сялянства, адцягнулі яго ад прыватніка, наколькі яны далі адчуць гаспадару, што зьніжэньне цэн накіравана на ўзмацненьне яго гаспадаркі.**

Па Беларусі ёсьць многа фактаў, што заводы і фабрыкі ў зьвязку з зьніжэньнем цэн пагоршылі якасьць свайго вырабу. Гэта напрыклад, заўважваецца; за абутковай прамысловасьцю. Адзін наш юнкор з Мазыршчыны піша:

— Што за карысьць ад зьніжэньня цэн. Калі раней мне хапала на год адных ботаў, купленых у коопэрацыі, дык пара ботаў, што я купіў пасьля зьніжэньня цэн, пасьля двух месяцаў высалапілі языкі.

Магчыма, што гэты юнкор «з мухі раздувае слона», але вядомая доля праўды тут таксама ёсьць.

Вось **актыўна ўдзельнічаць** у абгаварэньні працы праўленьняў у спажывецкай коопэрацыі па зьніжэньню розьнічных цэн, прыцягваць на гэтыя сходы ўсіх пайшчыкаў, усіх комсамольцаў і беспартыйную моладзь, выяўляць заганы ў працы праўленьняў, іх нядбайныя адносіны да выконваньня дырэктывы партыі і Савецкай улады павінна зьявіцца пытаньнем дню комсамольскай працы.

Калі ў горадзе рабочыя коопэратывы ў сярэднім зьнізілі цэны ад 6 і да 10 процантаў, дык у вёсцы зусім іншая справа. На 1-е красавіка па ўсяму Саюзу мы мелі ў сярэднім зьніжэньне цэн у вясковых коопэратывах **толькі ад 0,5 да 1 процанту.**

Так працуючы вясковыя коопэратывы ня зьнізяць цэны і да 1-га чэрвеня 1928 г. Трэба шукаць прычыны нявыкананьня гэтай дырэктывы і гэту прычыну знойдзем у нашым дарагім коопэрацыйным апараце, які ў далейшым неабходна ўпрасьціць, рацыяналізаваць.

У зьвязку са зьніжэньнем цэн, **неабходна яшчэ больш узмацніць барацьбу з бяссэнсоўнымі выдаткамі ў коопэратывах, што будзе садзейнічаць рэальнаму зьмяншэньню цэн на неабходныя тавары для рабочага і селяніна.**

Становішча ў Кітаі.

(За апошнія два тыдні).

За апошнія два тыдні ў Кітаі ня было колькі-небудзь буйных падзей. Аднак, агульныя політычныя абставіны сталі больш складанымі.

Бліскучыя посьпехі войск рэволюцыйнага ўраду (ураду Ханькоў), дзейнічаючых супроць Чжан-Цзо-Ліна ў кірунку на Пекін, прымусілі здрадніка Чан-Кай-Шы таксама адчавіць барацьбу з Чжан-Цзо-Лінам. Яго войска, якія накіраваліся на Пекін па другому кірунку, таксама наступаюць не бяз посьпеху. Каб зразумець складаючаеся ваеннае становішча, уявім сабе трохкутнік. Ханькоў (сталіца рэволюцыйнага ўраду) будзе знаходзіцца ў яго левым ніжнім куту. Нанкін, дзе стаіць штаб Чан-Кай-Шы, у правым ніжнім куту. Пекін—у верхнім куту. Ханькоўскія войскі рухаюцца на Пекін па левым баку трохкутніка, войскі Чан-Кай-Шы па праваму Покуль што яны знаходзяцца далёка адзін ад другога.

Але паколькі бакі трохкутніка кверху зьбліжаюцца, Ханькоўскія войскі і войскі Чан-Кай-Шы, па меры іх далейшага руху, няміnуча павінны будуць сустрэцца. У гэтым выпадку ім наўрад ці ўдасца зьбегнуць сутычкі.

Зусім магчыма, што ў гэтым выпадку Чан-Кай-Шы спыніць вайну з Чжан-Цзо-Лінам і заключыць з ім саюз для сумеснай барацьбы супроць Ханькоў. Неабходна мець на ўвазе, што і зараз Чан-Кай-Шы, разумеючы нарастаючую нямоцнасьць свайго становішча, вельмі хоча дагаварыцца з Чжан-Цзо-Лінам.

Справа, аднак, у тым, што ў той час як Англія вельмі хацела памірыць Чжан-Цзо-Ліна з Чан-Кай-Шы, прыбраць іх абодвых к рукам і організаваць такім чынам надзейную, па яе ўяўленьню, сілу для барацьбы з кітайскай рэволюцыяй,—Японія рашуча працівіцца прымірэньню. Яе і без таго непакоіць узмацняючыся ўплыў Англіі на Чжан-Цзо-Ліна, які яшчэ нядаўна быў выключна пад яе загадам.

Як-бы там ня было, а ў выпадку далейшых буйных посьпехаў рэволюцыйнай арміі, па крайней меры, часовая згода між Чжан-Цзо-Лінам і Чан-Кай-Шы зусім пэўна. Гэта, бяссумненна, узмацніць цяжкасьці, стаячыя перад рэволюцыйным урадам. Асабліва, калі прыняць пад увагу, што ў яго войсках многа папутчыкаў, многа ненадзейных часьцей. Досыць указаць хаця-б на нядаўнае паўстаньне аднэй дывізыі, якая знаходзілася недалёка ад Ханькоў. Паўстаньне гэтае яшчэ не ліквідавана.

Аднак, з другога боку, сустрэча рэволюцыйных войск з войскамі Чан-Кай-Шы можа зрабіць для Чан-Кай-Шы вельмі небясьпечныя вынікі. Асабліва, калі прыняць пад увагу, што многія з яго вайсковых часьцей, мабыць, да гэтага часу як належыць ня ведаюць аб пераходзе ў контррэволюцыйны лягер іх галоўнакамандуючага. На баку ўраду Ханькоў і ўзрастаючы рэволюцыйны рух мас, і, у прыватнасьці, сялянства.

І. С.

ПАВЫСІЦЬ АКТЫЎНАСЬЦЬ, КАБ ЗЬНІЗІЦЬ ЦЭНЫ.

Комсамолец-коопэратар, што ты зрабіў у справе зьніжэньня цэн?

(Гутарка з загадчыкам оргаддзелу МЦРК, тав. Гравітам)

10-процантнае зьніжэньне цэн у Менцэрабкопе да 1-га чэрвеня магчыма ажыцьцявіць толькі ў выніку жорсткага скарачэньня выдаткаў.

Выдаткі павінны скарачацца шляхам павялічэньня звароту, карыснай нагрузкі і ўсямернага скарачэньня нявытворчых выдаткаў, г. зн. такіх, без якіх можна абыйсьціся, непагаршаючы якасьці абслугоўваньня пайшчыкаў.

Ня малую ролю граюць таксама **якасьць і асартымэнт тавараў**, бо прадаючы **недабраякасны тавар, альбо ня маючы ў асартымэнце прадмэтаў першай неабходнасьці, мы вымушаем пайшчыка ісьці да прыватнага гандляра і там пераплачваць.**

Разрашэньне ўсіх гэтых мерапрыемстваў патрабуе самай жывейшай увагі і бліжэйшага ўдзелу комсамольцаў, якія працуюць у коопэрацыі.

Сягоньня нам ня трэба агульных разважаньняў і новых пастаноў, а трэба праверыць, што зроблена комсамольцамі для выкананьня мінулых дырэктыў.

Па гэтаму кожны комсамолец-коопэратар павінен перад сабой паставіць наступныя запытаньні:

1) Што ён зрабіў на фронце эканоміі, разумнага расходваньня кожнай копейкі?

2) Што ён зрабіў **для** скарачэньня выдаткаў у сваёй краме?

3) Колькі разоў удзельнічаў у крамнай экономнарадзе, колькі даў практычных прапаноў і ў чым яны выявіліся? Ці праведзены яны ў жыцьцё?

4) Якую працу праводзіў сярод супрацоўнікаў па растлумачэньню неабходнасьці зьніжэньня выдаткаў і цэн і якія вынікі яна дала?

5) Ці вывучыў ён недахопы сваёй крамы, ці ўлічваў скаргі спажыўцоў, і што зрабіў дзеля таго, каб іх абмінуць?

6) Колькі заметак, прапаноў зьмясьціў у насьценнай газэце, а таксама ў «Звездзе», «Чырвонай Зьмене» і г. д.?

7) Ці паставіў сябе ў краме так, каб спажывец і астатнія работнікі бачылі ў тваім твары застрэльшчыка ўсякага палепшаньня, спрашчэньня і ўтаненьня? Ці бачаць акаляючыя ў цябе прыкладнага работніка, які праводзіць лінію комсамолу на справе?

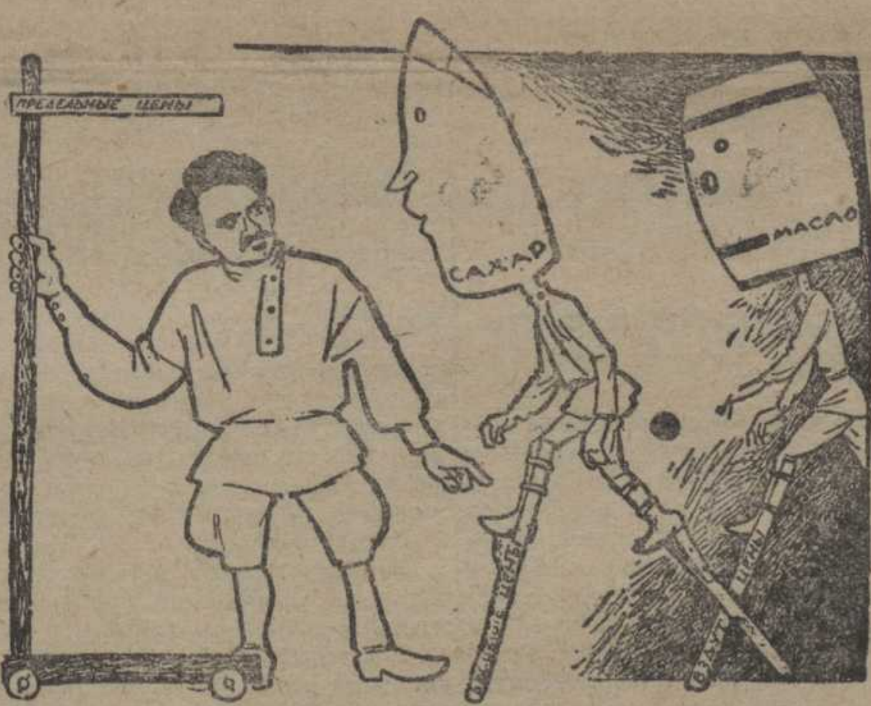
Ці можам мы сягоньня даць станоўчыя адказы на пастаўленыя запытаньні? —бязумоўна не.

Раз гэта так, дык задача комсамольцаў коопэратараў на бліжэйшы перыод—падцягнуцца і няўхільна праводзіць у жыцьцё ўсе вышэйазначаныя задачы.

Зараз прыгожыя словы павінны быць заменены практычнай справай, каб комсамол мог пасьля сказаць, што ў справе зьніжэньня цэн ёсьць і яго **ўдзел.**

Калі ласка, брыцца!

Наркамгандлю СССР тав. Мікаян патрабуе ў сваім загадзе безадкладнага ўзмацненьня працы па зьніжэньню розьнічных цэн.

Тав. **Мікаян**:—Злазьце з хадакоў! Гэта забава ў нас зараз ня ў модзе.

Зрэзаць накідкі. Скінуць надбаўкі.

Чаму ня зьніжаюцца цэны?

(Па матар'ялах РСІ).

Нядаўна РСІ праводзіла праверкі дырэктыў, дадзеных прадстаўніцтвам трэстаў, якія знаходзяцца ў Менску.

Выяўлен шэраг фактаў бюрократычнай нядбайнасьці пры выконваньні дадзеных дырэктыў.

Яркім прыкладам гэтага зьяўляецца Менскае Аддзяленьне Разінатрэсту. Дастаткова таго, што атрымаўшы пры першым абсьледваньні ад калегіі РСІ прапанову аб павялічэньні транзытнага завозу, аддзяленьне ня прыняла патрэбных мер для заахвочваньня сваёй кліентуры ў гэтай галіне.

Гандлёвыя выдаткі пасьля абсьледваньня ня толькі паменшыліся, а наадварот—значна павялічыліся з 2,2 проц. у 1925-26 г. да 5,1 проц. у студзені і лютым месяцы 1927 году.

З мэтай зьмяншэньня асабовага складу Менскае Аддзяленьне Разінатрэсту практыкавала не заўсёды неабходныя перакідкі працаўнікоў з адных месц у другія, што выклікала вялікія выдаткі на гэтых пераброскам.

З моманту першага абсьледваньня значна павялічыўся апарат, калі замест прысланых працаўнікоў не звальняліся другія, вынікам чаго ў штаце аддзяленьня, **які дашоў да 20 асоб**, зьявіліся лішнія пасады.

Вось як ўдалая Менскае Аддзяленьне Разінатрэсту выконвала дырэктывы РСІ.

Пры такой пастаноўцы працы можна хутка працягнуць ножкі...

Праверка РСІ дадзеных дырэктыў ясна выявіла не даволі ўважлівыя адносіны некаторых гандлёвых устаноў да іх.

Мы пераконаны, што РСІ можа даваць добрыя дырэктывы. Але таксама ведаем, што РСІ можа зрабіць, каб да яе дырэктыў адносіліся некалькі інакш...

А пры правядзеньні апошняга... хто ведае?...

Можа каму і не паздаровіцца.

ІМ ПЯЦЬ ГОД.

Пяць гадоў таму назад жыхары Менску са зьдзіўленьнем пазіралі на рабят, апранутых у форму, з доўгімі палкамі ў руках. Рабяты гэтыя тады зваліся «спартакаўцамі». Вакол іх заўсёды зьбіраўся натоўп, які першы раз у жыцьці бачыў новае зьявішча—**організаваных пролетарскіх дзяцей.**

Хаця назва «Спартак» мала што гаварыла масавай дзетвары, апошняя, тады яшчэ неорганізаваная ў атрады, з зайздрасьцю таўпілася каля «спартакоў» і ўтварала за імі вялізарныя хвасты...

— Глядзіце, хлопцы, вунь «спартак» пайшоў!

— Ну, дзе?

— Вунь, бяжыце хутчэй!

Дзеці кідалі свае гульні ў «клясы», «ножыкі», «гузікі» ды інш., і з усёй хуткасьцю, на якую толькі былі здольны іх ногі, пушчаліся ўдагонкі «спартаку». Гэта слова было для іх магічным!

А спартакі адчувалі сябе героямі...

* * *

Гэта даўно мінула...

Сапраўды цяжка параўняць 1922 год з 1927: дзесяткі, сотні спартакоў, і шматтысячныя масы пролетарскай дзетвары аб'яднаны ў шэрагі юных піонэраў.

Ніхто зараз ня стане дзівіцца праходзячаму па вуліцы атраду піонэраў, бо да апошніх усе прызвычаіліся, іх добра ведаюць, яны не прадстаўляюць сабой нічога незвычайнага, як тады, пяць гадоў назад.

Дасягненьні піонэрскай організацыі перад вачмі кожнага з нас.

* * *

Прыгожы, сонечны дзень, без малейшай хмурынкі на небе, выдаўся 22-га мая. Ён выклікаў на дэмонстрацыю ўсе чырвоныя гальштукі Менску.

З усіх канцоў гораду, доўгай істужкай расьцягнуўшыся па вуліцах, рухаліся яны на пляц Волі, пад гукі барабанаў і гучныя сьпевы. На радасных урачыстых тварах было напісана:

Нам, юным піонэрам, сягоньня пяць гадоў!

Пляц Волі сягоньня не пазнаць. Гэта —усхвалёванае мора сьцягаў, гальштукаў, расчырванелых дзіцячых твараў.

Старшыня менскага акрбюро тав. **Ільлін**, увесь потны ад руху і сьпякоты, выстрайвае атрады ў прыгожыя, правільныя калёны.

Піонэры нецярпліва чакаюць моманту ўрачыстага абяцаньня. Ведаюць, што нехта будзе прымаць парад, але хто?..

— Хлапцы, там ля сквэру стаяць Баранынікаў, Шаліма, Адзінец, Мірынгоф! Яны прышлі нас вітаць са сьвятам— крычыць нейкі карапуз.

І сотні твараў паварачваюцца да знаёмых фігур членаў ЦК ЛКСМБ, якія аб чымсьці раяцца паміж сабой...

Гучаць лёзунгі:

--- Няхай жыве пятая гадавіна піонэрорганізацыі!

--- Да барацьбы за справу працоўных, піонэры, будзьце гатовы!

Прадстаўнік акругкому партыі тав. Гэршон спаткаўся з перашкодай—трэба прачытаць піонэрам тэкст урачыстага абяцаньня, а на пляцу няма трыбуны. Як-жа тут быць?

Але вось некалькі комсамольцаў падхапляюць на рукі і высока ўздымаюць над піонэрскімі галовамі тав. Гэршона, і ён з такой нязвычайнай «трыбуны» пачынае чытаць урачыстае абяцаньне.

Заціхшая піонэрская маса ўважліва ловіць словы Гэршона і паўтарае за ім:

— Я... піонэр... Саюзу ССР... перад тварам сваіх таварышоў... урачыста абяцаю...

Адчувалася, што ўрачыстае абяцаньне, якое праізносяць піонэры, ня пусты гук, а думкі і жаданьні кожнага прысутнага. Яшчэ адчувалася жаданьне піонэрскіх мас стаць моцнай зьменай комсамолу.

* * *

Дэмонстрацыя ў агульным **прашла добра**, але трэба адзначыць **некаторыя** адмоўныя бакі:

1) Паміж шэрагамі піонэраў мітусіліся неорганізаваныя дзеці, якіх трэба было выстраіць у організаваную калёну старэйшым піонэрам.

2) У часе здачы ўрачыстага абяцаньня ня было належнай цішыні сярод піонэраў і

3) **Адсутнасьць на дэмонстрацыі вучняў Менскіх школ—ня піонэраў, што тлумачылася нядбайнасьцю з боку Акрана.**

Я. З.

У комсамольцаў гораду Леніна

Вечар спайкі ленінградзкіх і беларускіх комсамольцаў.

Комсамол Ленінграду організуе экскурсію ў БССР.

(Ад паходнай рэдакцыі „Чырвоная Зьмена“).

Ленінград--Беларусі.

Ленінградзкая моладзь паедзе на экскурсію ў Беларусь.—З нашых экскурсантаў ленінградзкая комсамольская газэта вярбуе новыя кадры юнкораў.—Ленінград—школа для комсамольцаў Беларусі.

СМЕНА

КОМСОМОЛ БЕЛОРУССКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Товарищеское спасибо.

СЕЛО В РАДОСТИ.

СРЕДИ ДВОРЦОВ И ТРУБ ЗАВОДСКИХ.

На малюнку—старонка Ленінградзкай комсамольскай газэты «Смена» аб працы ЛКСМБ, выпушчаная ў зьвязку з прыездам экскурсіі.

Вечар спайкі беларускай моладзі з ленінградзкай прашоў надзелавому. На вечары ня было лішніх напышчаных сказаў. Коратка, але ясна гаварылі аб задачах экскурсіі.

— **Экскурсія, організаваная беларускай моладзьдзю,**—сказаў тав. Собалеў (сакратар Ленінградзкага Губкому УсеЛКСМ),—**мае вялізарнае значэньне. Экскурсія ў нашы дні рэзка адрозьніваецца ад экскурсій у былыя дні буржуазіі. Нашы экскурсіі яднаюць, зьвязваюць моладзь у адно цэлае.**

Мы павінны аддаць усе сілы на працу па пашырэньню нашай гаспадаркі, па афармаваньню новых кадраў комсамольцаў з беспартыйнай моладзьдзю. Для таго, каб фармаваць гэтыя кадры, трэба зрабіць комсамол такім, каб ён хутка рэагіраваў на ўсе запатрабаваньні моладзі.

Зараз Ленінградзкая організацыя комсамолу гэтага дамаглася. Організавана маса новых форм работы. Слова «цыркуляр» стала зьняважальным словам у ленінградзкіх комсамольцаў, і гэта зусім правільна.

У заключэньне тав. Собалеў сказаў, што **ленінградзкая моладзь таксама пастараецца організаваць экскурсію ў Беларусь.**

— **Застрэльшчыкам экскурсіі,**—гаворыць **тав. Ліхаў** (рэдактар ленінградзкай комсамольскай газэты **«Смена»**),—**зьявілася комсамольская газэта «Чырвоная Зьмена»**. Гэта даказвае, што газэта апраўдала сваю ролю, ролю організатара мас. **З экскурсантаў мы фарміруем новыя кадры юнкораў**. Экскурсанты, знаёмячыся з работай нашай організацыі, падмячаюць у ёй усе дрэнныя бакі работы. І аб усіх недахопах, і аб усіх дасягненьнях трэба пісаць у газэту.

— Але наўрад ці многа прыдзецца пісаць беларускім таварышам аб недахопах ленінградзкага комсамолу,—такі можна было зрабіць вывад са слоў старшыні беларускай экскурсіі тав. **Курціка**.

* * *

Пасьля ўрачыстага пасяджэньня на вечары спайкі са сваімі творамі выступілі ленінградзкія поэты і фэльетоністы т.т. **Брадзянск, Лідзія Авэр'янава, Міх. Галодны**, ад беларусоў—т.т. **Баркоўскі, Каваль, Шушкевіч і Нікановіч.**

Сярод палацаў і труб заводзкіх.

Чаканяць вярсту за вярстою калёсы; птушкай нясецца 12-вагонны склад. Слупы-шчоты, экскурсія—120 «шчатаводаў», несьцецца ветрам, не знаёмым ветрам Балтыкі. Хвіліны здаюцца гадзінамі. Калі-ж, нарэшце, Ленінград! Уперадзе на кругавідзе—лес труб.

— Ур-р-ра, ускапанулася, раскацілася па вагонах і ракашэтам—у поле. Прамігнуў семафор, засмыгаліся вагоны, адгрызнуліся стрэлкі. Залілася сярдэчная беларуская «Ад веку мы спалі». З ёю—на пэрон. Пашлі. Калёна расцягнулася і прыемна рабіць у вачох белымі шапкамі маракоў лінкору «Парыская Комуна».

Вось ён, доўгачаканы горад, рабіўшы Кастрычніка, па яго проспэкту з задорнай песьняй рухаюцца нашы шэрагі. Доўга чакалі гэтага, марудна цягнуўся час, а тут, як на зло, наадварот, хутчэй за цягнік бягуць каштоўныя дні. Каштоўныя таму, што тут мы жылі жыцьцём «Парыскай Комуны», на «Треугольнікэ» пра жыцьцё-быцьцё адзін аднаму расказвалі і будоўлю бачылі.

Нам паказвалі ўсё, як сваім родным, добрадушна ўкаралі нават старыкі, калі выпадкова да іх у цэх не заходзілі.

У Смольным успылі дарагія ўспаміны. Пакой Ільліча, Петрапаўлаўская цытадэль, Трубецкі бастыён, сумныя расказы кіраўніка. Вышлі, здалёк з будынку адміралцейства мігнуў чырвоны сьцяг.

Экскурсант **Л. Олікер.**

У барацьбе і працы выкоўваюцца ўпартыя будаўнікі вёскі.

Пастановім—значыць выканаем.

(Забалоцкая ячэйка ЛКСМБ, Сьмілавіцкі раён, Менская акруга).

Вялікія дасягненьні мае ячэйка ў сваёй працы. У той час, калі організоўвалася ячэйка, у ёй налічвалася ўсяго 6 сяброў, а ў сучасны момант 20 сяброў ячэйкі.

Амаль усе комсамольцы па соцыяльнаму складу--бедпякі.

З першых дзён існаваньня ячэйкі, апошняя асаблівую ўвагу зьвярнула на грамадзянскую працу.

Пад кіраўніцтвам ячэйкі, **організавана пажарная дружына, якая ў сучасны момант працуе вельмі добра. Мае ўсе прылады якія патрэбны дзеля пажарнай аховы.**

Ячэйка паставіла перад насельніцтвам пытаньне аб пабудове школьнага будынку на ўласныя сродкі. Пры шчырым удзеле КСМ гэтае пытаньне вырашана і **школьны будынак гатоў**, у якім вучыцца каля **100 дзяцей**.

Дзякуючы вялікаму аўтарытэту, якім карыстаецца комсамол, у сельсавеце старшынёю працуе комсамолец.

Ніводзін сялянскі сход не праходзіць бяз удзелу комсамольцаў, якія ўносяць практычныя пытаньні на разрашэньне сялянства.

У апошні час, ячэйка ўзялася за вырашэньне пытаньняў гаспадарчага будаўніцтва.

Асобныя комсамольцы заводзяць **тэхнічныя культуры ў сваёй гаспадарцы, а таксама ўводзяць новыя формы землякарыстаньня.**

У вёсцы ёсьць чырвоны куток (загадчык якога—комсамолец), дзе сялянства кожны вечар можа пачытаць газэту.

Комсамольцы дапамагаюць настаўніку ліквідаваць няпісьменнасьць.

Ячэйка наладжвае комсамольскія вечарынкі, вынікі ад якіх добрыя.

Ня гледзячы на тыя перашкоды, якія ячэйка сустракае на шляху свае працы, вынікі, асабліва грамадзянскай працы, вялікія.

М. Журавіна.

Дзьве сілы--у адну.

(Касьцюковіцкі раён, Калінінская акруга).

14-15 мая адбылася 5-я раённая конфэрэнцыя ЛКСМБ, якая характэрна, наперш-ае, тым, што праз яе праходзіла зьліяньне 2-х райорганізацый (Бялынкавіцкай і Касьцюковіцкай), а падругое—самі вырашаемыя пытаньні на конфэрэнцыі зьявіліся найконкрэтнейшымі выразіцелямі першарадных задач працы ў організацыі, пры наліччы здаровай крытыкі маючыхся момантаў працы ў організацыі як аднаго так і другога раёну, якія зараз аб'ядналюцца ў адну Касьцюковіцкую райорганізацыі.

На абвестцы дню конфэрэнцыі стаялі пытаньні:

1) Аб праламленьні форм конкрэтнага кіраўніцтва ў організацыі;

2) Зьліяньне організацый і задачы працы на летні час.

3) Выбары райкому і рэвізыйнай камісіі.

4) Бягучыя справы.

Конфэрэнцыя прашла з вялізарным уздымам і адзінствам усіх дэлегатаў і жаданьнем практычна ажыцьцяўляць пастаўленыя задачы перад організацыяй.

А. Х.

Пытаньне рубам

(Лошыцкая ячэйка ЛКСМБ)

На агульным адчыненым сходзе ячэйкі было высунута пытаньне, аб невялічкім рамонце вясковай школы. Казалі—трэба абавязкова дапамагчы адрамантаваць школу!!! Сваімі сродкамі дапаможам!! Каб дзеці мелі на чым сядзець і г. д.

І абгаварыўшы пытаньне--ухвалілі: у кароткі тэрмін, абавязкова унесьці кожнаму сябру ячэйкі на рамонт вясковай школы на 10 кап. і ў далейшем ставіць платныя спэктаклі з гэтай мэтай.

Вяскор. **Янкоўскі Язэп.**

Вясновымі днямі.

Птушкі ў небе ладзяць хор,
Што за сьпевы-сьвісты.
У даліне паміж гор—
Сею авёс чысты.

Я даўно цябе авёс,
Ачышчаў зімою,
Каб вялікі ты парос
Летняю парою.

Чыста, гладка на дварэ,
Ні пылінкі—гола.
Трактар новенькі арэ
У саўхозе поле.

Раней нашы ўсе дзяды
Над сахою гнуліся.

Мы ў Савецкія гады
З трактарам пазналіся.
Зеляней ў полі яр,
Ростам невялікі.
Мы засеем свой папар,
Канюшынай, вікай.

Калі поле неараць—
Зарасьце травою.
Яго трэба ачышчаць
Летняю парою.

Дожджык цёпленькі ідзе
Палівае ўсходы.
«Што пасееш, то й пажнёш»—
Помні назаўсёды.

З. Бульбянік.

Барацьбіты за новую, коопэрыраваную вёску.

Комсамольскія ячэйкі вёсак Магілеўшчыны сваёй працай спрыяюць паляпшэньню сельскай гаспадаркі па соцыялістычнаму шляху.—Гэта паказаў конкурс вясковых ячэек.

Стрыжань усёй працы.

Высунутая перад комсамолам, як грунтоўная задача у сучасную паласу соцыялістычнага будаўніцтва—**паставіць гаспадарчую работу ў асяродку ўвагі і работы ўсяго саюзу, кожнай яго ячэйкі і сябра, патрабуе з боку нашых організацый шэраг практычных організацыйна - выхаваўчых мерапрыемств**, накіроўваных да садзейнічаньня у вырашэньні гэтай задачы. Мы лічылі, што адным з мерапрыемств у гэтым напрамку можа быць **конкурс вясковых ячэек** на лепшую на гаспадарчай і грамадзкай рабоце, перад якім паставілі задачу **выяўленьня тых дасягненьняў**, якія ёсьць у гэтай справе і іх належная ацэнка з боку ўсёй організацыі—наперш-ае, і пакласьць пачатак організованаму абмену карысным вопытам работы, яго скарыстаньня ў рабоце ячэек, у прыватнасьці выявіўшайся ў конкурсе—падругое.

І цяпер, калі пасьля паўтарамесячнага конкурсу праглядаем папку з конкурснымі матар'яламі 23-х ячэек, выступіўшых на конкурсе паказаць свае дасягненьні, можна сьмела адзначыць, што яны ёсьць, ёсьць чым абмяняцца вопытам у вырашэньні пастаўленай задачы партыяй і саюзам.

Конкрэтна і яскрава.

Работа комсамольцаў — самастойных гаспадароў у паляпшэньні сваіх гаспадарак (увядзеньне розных культур, пасеў карняплодаў, уцяпленьне і пабудоўка хлявоў, кармушак, ачыстка насеньня і г. д.) і часткі комсамольцаў не зьяўляючыхся самастойнымі гаспадарамі, амаль што поўнае коопэрыраваньне комсамольцаў спажывецкай коопэрацыяй, значная колькасьць комсамольцаў прыкашчыкаў коопэратыўных лавак, частка якіх, праз добрую пастаноўку работы, карыстаецца аўтарытэтам сярод насельніцтва, некалькі ячэек (Ямніцкая, Макранская) маюць дасягненьні у мэліорацыі. Так на першых асушаных 30 дзесяцінах закладзен паказальны вучастак.

Пастаноўка работы шэрагу КСУД і коопэрыраваньня беднаты па пачынаньню і сіламі ячэек КСМ (Хацетаўская ячэйка павялічыла фонд КСУД на 200 пуд. і тым самым дапамагла у час пасеву бядноце. Каракаўшчынская ячэйка павялічыла фонд на 120 пуд. і коопэрыравала 52 бядняцкія гаспадаркі, Бялыніцкая—павялічыла фонд з 36 р. да 200 руб. і насеньне да 500 пуд. і шэраг іншых фактаў з розных ячэек), організаваньне і добрая пастаноўка пажарных дружын, пабудоўка і пачынка мастоў (Чыгірынская ячэйка, Нова-Быхаўская, Слаўнянская і інш.), актыўны удзел большасьці комсамольцаў сяброў сельсавету у рабоце савету, пачынаньне і крапатлівая работа часткі ячэек (Пашкаўская, Хацетаўская Колбаўская і інш.) над організаваньнем розных колектыўных форм гаспадараньня (машынныя, жывёлагадоўчыя і інш. таварыствы)—вось пералік конкрэтных, яскравых дасягненьняў у выніку работы ячэек.

Лепшая ў акрузе

Асабліва трэба застанавіцца на рабоце Задубскай **ячэйкі**, (яна атрымала першую прэмію), якая **практычна вырашае увязку асабістага інтарэсу з агульна--пролетарскімі інтарэсамі.** Сябры яе пераходзяць на **шматпольле**, амаль што **ўсе ўвялі** ў гаспадарках кармушкі, уцяплілі хлявы, пры гэтым комсамольцы, якія жывуць на пасёлках **рыхтуюцца да пераходу на колектыўнае ворыва**, організавала сельска-гаспадарчую арцель (**крахмальна-патачную, сада-агародную і інш.**), цяпер працуе над організаваньнем машыннага таварыства амаль што ўсе састаяць у коопэрацыі.

Вось прыклад росту комсамольца-добрага культурнага, коопэрыраванага гаспадара, **разьвіваючага сваю гаспадарку па соцыялістычнаму шляху** (коопэрацыя). Гэты прыклад павінен разтлумачваць, як ячэйкі вёскі і комсамольцы павінны разумець лёзунг: **«комсамолец—добры гаспадар»**, як і над чым павінны ячэйкі работаць у вырашэньні задачы быць дапаможнікам партыі ў накіраваньні вёскі па соцыялістычнаму шляху.

І тыя ячэйкі (**Задубская, Ямніцкая і інш.**), якія даказалі, што яны могуць рабіць карысную справу, карыстаюцца добрым аўторытэтам у сялянства; з боку апошняга ёсьць падтрыманьне ячэйкам у правядзеньні іх мерапрыемств.

Гэта-ж паказалі урачыстыя прыпадпясеньні прэміі, калі сабраліся і старыя і маладыя. Старыя жанчыны і маладыя дзяўчаты ня толькі з гэтай вёскі, дзе знаходзіцца ячэйка, але-ж і прылеглых ёй і кожны адчуваў, што гэта датычыцца яго, ячэйкі яго вёскі, адчуваў сьвята.

Калі да ўсяго гэтага дадаць, што конкурсам цікавіліся усе ячэйкі, і ня толькі яны, але-ж і дарослыя сяляне, абгаварвалі артыкулы, гутарылі каму-ж пададзецца прэмія, конкус яшчэ больш даў штурхач ячэйкам, павялічыў энэргію часткі ячэек у рабоце—то можна з упэўненасьцю сказаць, што ён сябе апраўдаў і такія мерапрыемствы маюць не апошнюю значнасьць у справе ўзмацненьня тэмпу работы, яе якасьці і колькасьці.

Апошняе—гэта аб тым, што шэраг ячэек у правядзеньні гаспадарча-грамадзкай работы апіраючыся ў правядзеньні асаблівых яе мерапрыемств на дарослае сялянства, яго падтрымку, **слаба організуе беспартыйную моладзь** (гэта-ж датычыцца да дзяўчат, у тым ліку і комсамолак) **вакол практычнай справы**, недастаткова ўцягвае яе ў гаспадарча-грамадзкую работу. Гэтаму пытаньню патрэбна зьвярнуць адпаведную ўвагу і праз гэту работу выхоўваць маладых сялянскі актыў, перш за ўсё з батрацка-бядняцкай моладзі, апіраючыся на якi наш саюз у сваёй рабоце ў вёсцы зможа дабіцца значных посьпехаў.

А. Красоўскі.

Які табе годзік? —Шосты пашоў

Пяць гадоў піонэрыі Беларусі.

Першыя расткі.

Хто ня ведае зараз піонэраў? Усе ведаюць: ад старога да малога. Але затое ў 1922 годзе іх яшчэ ня відаць было. Толькі, толькі пачалі зьяўляцца расткі дзіцячага руху, гэта: дзіцячыя клюбы, дзеткомуны, праца якіх была яшчэ адарвана ад палітычнага жыцьця. Ведалі як прыбіраць свой клюб, ставіць п'есы, займацца спортам. На іх ніхто і ўвагі не зьвяртаў, але яны няпрыкметна расьлі. Паявілася яшчэ і кіпучая самадзейнасьць у дзетдамох. Хлапцы організавалі самакіраўніцтва, рабілі свае конфэрэнцыі, выканкомы. І нарэшце прымусілі комсамол зьвярнуць на сябе ўвагу.

Зьявіліся новыя групы «спартакаўцаў» пад кіраўніцтвам комсамолу.

Посах і начальнік дружыны.

У гарадох навіны: ходзяць хлапцы з посахамі (доўгія кіі), у кароткіх штанох са значкамі. Маршыруе пэд барабан цэлы атрад. Тут у іх і начальнікі, і дружыны, і рапарт як скаўты, але скаўты з іншай ідэолёгіяй, бо іх імя «спартакі» —«лібкнехтаўцы». Яны вядуць гутарку аб жыцьці і барацьбе рабочай клясы, яны інсцэніруюць узяцьце рабочымі Зімняга дварца, яны закаляюць сябе для справы рабочай клясы.

Такія групы былі ў гарадох Беларусі і налічваліся ў 1286 чалавек. Іменавалі сябе «спартакаўцамі» ў 1922-23 годзе.

З вуліцы—у вытворчасьць

Юныя піонэры імя Лібкнехту—так называліся спартакі ў 1924 годзе. Яны ўжо з вуліц сваю працу пераносяць у вытворчасьць, абхопліваюць масы дзяцей рабочых. Есьць першыя расткі і ў вёсцы. Хто з дзяцей тады ня імкнуўся ў піонэры, хто з нас, комсамольцаў, партыйцаў не любаваўся імі? Вось прыгожыя расткі іхняй працы: насьценгазэты, куткі вытворчасьці, удзел у палітычных кампаніях. Асабліва радаваліся мы, калі піонэры ўрачыста праходзілі па зале са сьцягамі, чырвонымі гальштукамі і барабанам, калі малыш выступаў з гарачай прамовай.

Юныя ленінцы.

6-ты зьезд комсамолу даў піонэрам імя Леніна. Піонэрыя пачынае выконваць яго заветы. Атрады піонэраў растуць. У захалусных вёсках, мястэчках піонэрыя будуе новы быт. Замест ікон—куткі Леніна, стараюцца ўвесьці чыстату ў хатах, чытаюць бацькам газэту, накіроўваюць матак у хаты-чытальні. Піонэрыя бярэ пад свае кіраўніцтва школьную дзетвару, організоўваецца ў фарпосты, яны таксама дапамагаюць партыі і комсамолу ва ўсіх мерапрыемствах і кампаніях.

Паласа „сухамяткі“.

Піонэры захапляюцца палітычнымі гутаркамі (некаторыя ўзяліся за ленінізм). Знадворны бок працы падае. Захапіліся сур'ёзнай грамадзка-карыснай працай, даходзячай нават да мыцьця падлогаў у хаце-чытальні. Кампаніі штогодна паўтараючыяся надаядаюць піонэрам. Спыняецца рост у горадзе; у вёсцы рост працягваецца.

Пачатак крызысу. Піонэры кормяцца «сухамяткай» у той час, калі краіна наша ўзрасла ў культурных і тэхнічных адносінах. Піонэрыя патрабуе ўжо ня толькі гутарак «наогул», але вучобы якой небудзь конкрэтнай справе. Адсюль зьяўляюцца і выхады з атрадаў. Па Беларусі ў той час вышла больш 5000 піонэраў. У цэлым рост ня спыняўся...

* * *

Наступае новы пэрыод—пераход на атрыманьне піонэрамі працоўных тэхнічных ведаў, на большую самадзейнасьць саміх дзяцей, на лепшае скарыстоўваньне вольнага часу, на конкрэтны ўдзел піонэраў у соцыялістычным будаўніцтве. Але гэты пэрыод толькі наступае. Ён больш цяжкі, чым мінулыя пэрыоды, бо пры цяперашняй працы піонэраў ні ў якім выпадку нельга абысьціся без дапамогі з боку: партыйцаў, комсамольцаў, рабочых, культурных сіл і г. д. Тут трэба навучыць і дапамагчы піонэру ў практычнай справе: організацыя майстэрняў, пабудова радыё, праца на агародзе, саду.

Шлях вызначаны ўжо распачат. Есьць вынікі, але патрабуецца вялікая энэргія з боку піонэркіраўнікоў і яшчэ большая дапамога з боку грамадзкай масы.

На 6-ты год працы піонэрорганізацыі ўзмацнім нашу сувязь і дапамогу піонэрам у іх працы.

Б. Ром.

КУРС НА САМАДЗЕЙНАСЬЦЬ ДЗЯЦЕЙ!

Як „карапузы галаштанныя“—

працуюць у сталярнай майстэрні, робяць мадэлі, вучаць няпісьменных грамаце, як яны вырасьцілі буракі, папраўілі дарогу, ачысьцілі крыніцу.

Большая частка прысылаемых дзяткорамі матар'ялаў апавядае аб тым, як піонэры організавалі свой адпачынак і наладзілі набыцьцё тэхнічных ведаў.

Усе допісы гэтай катэгорыі кажуць, што дзякуючы утварэньню ў тым ці іншым атрадзе тэхнічных гурткоў і наогул поваму курсу ў піонэрорганізацыі, разьлічанаму на шырокую самадзейнасьць дзяцей, значна ўзьнялася актыўнасьць апошніх і іх зацікаўленасьць да піонэрскай організацыі.

— Калі мы пачалі працаваць у сталярнай майстэрні пры нашым райкоме, мы першы раз за ўвесь час свайго прабываньня ў піонэрорганізацыі адчулі, што організацыя сапраўды нам многае дае. Яна імкнецца зрабіць з нас не блазнот, а карысных грамадзян. З гэтай мэтай яна дае нам працоўныя навыкі і вучыць сталярскай справе,

так піша дзеткор Н. Т. з Ляхаўскай піонэрорганізацыі.

А разьвіцьцё турыстычнае справы сярод піонэраў гэтай-жа організацыі, праведзеная імі паездка ў Барысаў, аб якой падрабязна паведамлялася ў адным з мінулых нумароў нашай газэты, а багатая матар'яламі, якія сьведчаць праз здольнасьці нашых піонэраў, выстаўка піонэрскіх работ пры Менакрбюро ЮП? Хіба ўсе гэтыя факты не гавораць аб ініцыятыве, самадзейнасьці і дасягненьнях піонэраў?

Гэтыя самадзейнасьці і ініцыятыва праяўляюцца ў самых рознастайных формах. Напрыклад, адзін піонэр атраду Працасьветы (Менск) уласнымі сіламі пабудаваў сабе радыё-прыёмнік і кіруе радыёгуртком пры атрадзе. Адзін з выхаванцаў піонэрдому зрабіў вельмі ўдалую модэль самалёту, якая выклікала захапленьне ўва ўсіх гледачоў сваёй пабудовай і закончанасьцю.

Альбо вазьмеце **Рагачоўскую выстаўку тэхнічных прац**, аб якой таксама пісалася ў «Чырвонай Зьмене». На выстаўцы было каля 60 модэляў з якіх больш характэрнымі зьяўляюцца: цягнік з вагонамі, ветраны млын, дзьве модэлі самалётаў, маўзалей Леніна і шмат іншых рэчаў.

Не адстае і вёска. Лёзунг—піонеры павінны стаць прыкладам у сельскай гаспадарцы—паступова пранікае ў вясковую глуш, дзе знаходзіць сваё правільнае праламленьне.

Вось характэрныя факты:

1) **Гарадзецкі атрад, Бабруйскае акругі**, праводзіць заняткі з няпісьменнымі сялянамі і дзяцьмі ваколічных вёсак, вучыць іх грамаце. Піонэры наладзілі спэктакль, уся выручка з якога пашла на куплю сшыткаў, алоўкаў і літаратуры для няпісьменных.

2) Мінулай вясной **вучні Рудзенскай школы** пад кіраўніцтвам настаўнікаў засеялі агарод. Працавалі не пакладаючы рук і вырасьцілі гародніну значна лепшую, чым у суседніх агародах. Бацькі толькі дзівіліся, як гэта «карапузы галаштанныя» вырасьцілі лепшыя за іх буракі, капусту і інш.

3) **Грозаўскія піонэры (Случчына)** сваімі сіламі папрацавілі дарогу, якая праходзіць праз мястэчка, чым выклікалі гарачую падзяку мясцовага насельніцтва.

4) **Піонэры м. Талочына** заваявалі аўтарытэт сваёй грамадзка-карыснай працай. Яны выкапалі крыніцы, з якіх бярэ воду мясцовае сялянства.

Гэта толькі адзіныя нямногія факты з матар'ялу аб дасягненьнях вясковых піонэраў.

Чытайце мастацкую літаратуру!

Мястэчку патрэбна добрая кніжка.—Няма рэволюцыйнай бэлетрыстыкі, а політкніжкі „засушваюць“.--Вечарам у чытальні клюбу КІМ.--Аб кніжках „Кітайскія цені“ і фэльетонах Зорыча.

Сумна бяз добрай кніжкі.

„Пачытай гэты раман. Калі я яго чытаў, я надта плакаў“.

«У нас няма клюбу—піша комсамолка **з мястэчка Узьляны**.—У агульным, настрой моладзі зусім дрэнны, нават «есенінскі». Няма куды дзявацца, ні з кім пагаварыць. Сяджу па цэлым вечарам і чытаю «запоем», але што чытаю? Добрых кніг, вядома, няма».

Праўда. У мястэчку, асабліва там, дзе няма клюбу, сумна бяз добрых кніг. Але і там, дзе ёсьць клюб, нават бібліотэка,—кніг добрых мала.

Каго мы чытаем

Сяброўскі шарж

Міх. Галодны

У мястэчку Зембіна з кніг у бібліотэцы засталося толькі тое, што палякі не пасьпелі спаліць. Добрая, **карысная кніга сярод «хламу»---капля ў моры.**

— Па дзесяць разоў перачытваеш гэтыя «каплі», аж абрыдла!—піша юнкор М. **з мястэчку Зембіна**. Моладзь чытае Горкага, Серафімовіча, Сейфуліну, Гладкова, Шолом-Алейхіма, Пераца. Ужо ўсе прачыталі. Вось РВК цяпер адпусьціў 150 рублёў на закупку кніг. Чакаем.

У бібліотэцы Земляробчай калёніі імя Дзяржынскага моладзь імкнецца да кніг. Політычных, розных «політэкономій» шмат у іх, але рэволюцыйнай бэлетрыстыкі, мастацкай літаратуры няма. Моладзі не па плячу чытаць толькі політкніжкі. Пагэтаму сумна,—піша юнкор **Земляробчай калёніі.** Ляжаць на паліцы некалькі «няшчасных», растрапаных кніг, падобныя «галяндзкай кармушцы». «Сапраўдных» кніг,—скардзіцца моладзь,—няма. Бэлетрыстыкі зусім няма.

А вось у **мястэчку Шчэдрына** бібліотэка калісьці была вялікая. Маюцца творы: Таўстога, Пушкіна, Верасаева, Жюльвэрна, Шэльлера, Горкага, Сінклера, Рубакіна. Маюцца розныя часопісі. Але ўсё гэта перачытана. Тут зноў няма новай рэволюцыйнай бэлетрыстыкі.

— Цікава,---піша юнкорка С.---як у нас рэкомэндуюць некаторыя комсамольцы кніжкі для чытаньня; напрыклад: «**Пачытай гэты раман. Калі я яго чытаў, я надта плакаў**». І пасьля гэтай «рэцэнзіі» кніжка хадзіла з рук у рукі.

У Жлобінскай бібліотэцы маецца 2500 кніг, з іх 1300 новых. **Абонентаў 327. З іх комсамольцаў---15.** Вось гэтыя лічбы! Тут трэба,--пішуць юнкоры, абвінавачваць райком, які зусім не вядзе ніякай працы па прасоўваньню кнігі ў масы моладзі.

У Барысаве юнсэкцыяй рабочага клюбу быў організаван грамадзкі суд над хлопцам **Бэнцманам Гіршам**, які сыстэматычна рваў кнігі. Ён рваў кнігі на кавалкі, а матка прыкрывала гэтымі кавалкамі самавар, каб Гіршу дым ня еў вочы.

Суд вынёс пастанову: **падняць кампанію за любоўныя адносіны да кніг.** А з Гіршы ўхвалілі ўзяць грошы, што каштавалі парваныя ім кнігі. Праведзены суд стварыў вакол пытаньня аб адносінах да кніг і наогул аб чытаньні іх моладзьдзю грамадзкую думку.

Ці нельга перанесьці гэты вопыт і ў другія організацыі? Па маему можна, была-б толькі ахвота.

А. С-ва.

„Кітайскія цені“.

«Маладая Гвардыя» выпусьціла пад гэтай назвай надта добрую кніжку Ерахонава, жывога сьведку грамадзянскай вайны, якая адбываецца зараз у Кітаі.

Каго мы чытаем

Сяброўскі шарж

Юр. Лебедзінскі

«Кітайскія цені»—гэта блёк-нотныя запісы, якія малююць сапраўднае жыцьцё, кавалачкі жыцьця варожага лягэру кітайскай рэволюцыі і жыцьцё рэволюцыйнай арміі.

Запісы цікавыя. Напісаны яны так—з першай і да апошняй старонкі чытаеш і неахвота адарвацца.

...«Павольна жудасна коцяцца дзесяткі арбаў у апошні шлях. Фігуры сагнуты жахам апошніх дзён крывавага тэрору, цягнуцца маўклівымі сьведкамі—дэлегатамі фабрык. Іх сілы даслалі на агляд караў таварышоў. Захаванай пагрозай дышуць іх твары.

Да канца дню крывёю напіліся апілкі. Адна за другой падаюць галовы з дубовай калоды пад вострым мячом. Расьлі груды безгаловых калерных цел... пад барабанную бойку.

Стражны істэрычны скогат праз громіў у зьмроку.

— Джы-хоў, Чжан-Цзо-Лін!

Кароткія дулы японскіх вінтовак супакоілі гледачоў.

А раніцою ліхтары збудавалі сабе суседзяў, «трыбуны»—клеткі на доўгіх бамбукавых кіёх.

Забілі пяцьсот. .

Гэты кавалачак з галавы аб забойстве 500 рэакцыйных гэнэралаў. Жудасна. Але праўдзіва. Ворагі рэволюцыі ў Кітаі ні перад чым не застанаўліваюцца, каб зьнішчыць «чырвоных кітайцаў».

У кніжцы ёсьць таксама нарыс і аб жыцьці салдат народнай рэволюцыйнай кантонскай арміі.

С. А. і М. В.

Нахіліўшыся над кнігай.

(Вечарам у чытальні клюбу «КІМ»).

Пад электрычнымі праменьнямі

Сьветлыя, вялікія пакойчыкі. Шэраг доўгіх сталоў. Над кнігамі, газэтамі, часопісамі нахіліліся чорныя, русыя галавы маладых чытачоў.

Электрычныя праменьні супакойна льлюцца з пад зялёных абажураў. Ціха і неяк уютна.

Вось, там, у кутку, можна пагаварыць шопатам аб прачытаным (толькі ня шумець), у іншым карыдорчыку—добрая клапотлівая бібліотэкарша дасьць неабходную параду.

Шмат сталых чытачоў мае комсамольская чытальня.

Шмат водгукаў аб розных кніжках ад розных чытачоў захаваліся ў сшытках «бібліографіі».

Сёньня, нам, сталым наведвацелям бібліотэкі надта ахвота падзяліцца ўражаньнямі аб толькі што прачытаных кніжках і зацікавіць імі іншых чытачоў.

Цікавыя і надта карысныя кніжкі. Ра[ім] прачытаць.

Яны будуць добрымі рабочымі

Хутка распачнецца выпуск ва ўсіх нашых профшколах.

Новая калёна маладых пролетарыяў, будзе накіравана ў нашу вытворчасьць.

Сярод гэтай калёны асабліва выдзяляюцца выпускнікі вытворчых майстэрняў.

Вось ужо больш тыдню, як яны разьвіталіся са школай... а настрой у іх усё яшчэ сьвяточны...

Ня лёгка ім далася спэцыялізацыя.

Вытворчыя майстэрні пры Акрана ахапляюць моладзь, якая выходзіць з дзіцячых дамоў. Яны ў сваёй большасьці—беспрытульныя, сіроты, нават ня маюць родзічаў...

З іх скончыла цяпер 7 чалавек. Усе на 8-му разраду.

Шэсьць шаўцоў... Адзін загатоўшчык, Чатыры з іх комсамольцы, актыўна праявіўшыя сябе на грамадзкай працы.

Цікава організаваўся шавецкі цэх пры вытворчых майстэрнях. Гэты цэх пазьней і паслужыў асновай да організацыі майстэрняў.

Яшчэ будучы ў дзетдоме група хлапцоў, цяперашніх выпускнікоў, нейкім «нелегальным» шляхам дабылі сабе пуд пшанічнай мукі, прадалі і на грошы купілі сабе неабходныя для шаўца інструманты.

Праз Акрана дасталі інструктара і пачалі вучыцца.

Маленькімі яшчэ ўразумелі, што неабходна набыць сабе кваліфікацыю.

Шмат хто пэсымістычна глядзеў тады на гэтую «нясур'ёзную» спробу дзяцей... Але паступова праца групы разгортвалася, Акрана зьвярнула ўвагу... урэшце адпусьціла сродкі, і цяпер...

І цяпер мы бачым вытворчыя майстэрні... вялікімі, разросшыміся, з цэхамі шавецкім, пераплётным, сталярным і сьлясарным і з добра працуючай комсамольскай ячэйкай.

Паміж іншым ініцыятарам пачатковай шавецкай групы быў комсамолец Пікман. Яшчэ ў дзіцячым доме быў сакратаром комсамольскай фракцыі, старшынёй вучкому. У майстэрнях быў у некалькіх складах бюро. Заўсёды актыўна прымаў удзел у вытворчых нарадах. А цяпер са сьвяточным тварам усіх сустракаючых яго паведамляе, што ўжо працуе ў шавецкай арцелі і атрымоўвае пэнсію па 8-му разраду...

Рады дасягненьням мэты ня толькі вучні.

Варта паглядзець і на інструктара шавецкага цэху майстэрняў—**Дубовіча**, які сумесна з выпускнікамі радуецца.

— Я,—кажа ён,—цярпліва трэніраваў дзяцей і радуюся таму, што выхаваў добрых працаўнікоў, што даў ім належную кваліфікацыю... Цяпер я ўпэўнены, што маладое пакаленьне, калі патрэбна будзе, заменіць нас старых.

Вось яскравыя словы старага інструктара, здаволенага вынікамі сваёй працы.

* * *

Менская профшкола будаўнікоў нядаўна сьвяткавала свой другі выпуск кваліфікаваных рабочых. У профшколе ёсьць 3 цэхі: сталярны, малярны і цэх муляроў.

37 кваліфікаваных будаўнікоў уліваюцца цяпер у «будаўнічы рынак»—21 сталяроў, 9 маляроў і 7 муляроў. 60 проц. з іх атрымоўваюць па 7-му разраду, а астатнія па 6-5 і толькі адзін—на 8-му разраду.

Сярод выпускнікоў ёсьць адна дзяўчына, якая скончыла малярны цэх. Да гэтага часу ў нас дзяўчат кваліфікаваных будаўнікоў ня было. **55 проц. з скончыўшых—комсамольцы.**

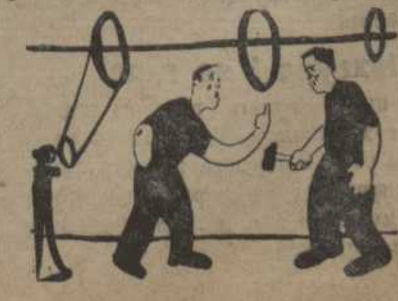
* * *

Профшкола краўцоў.. Там хутка яшчэ адбудзецца экспэртыза... Гадаюць хлапцы...

Хто які разрад атрымае?.. Школу канчаюць 20 чал... 18 комсамольцаў...

У нашу прамысловасьць хутка пацякуць новыя ручайкі рабочай сілы з профшкол, фабзавучаў...

Толькі таварыская падтрымка з боку старэйшых рабочых, добрыя, чулыя адносіны, загартуюць гэту маладую армію кваліфікаваных рабочых на вытворчасьці і зробяць з яе сапраўды моцную зьмену.

Саюзныя навіны

Актыўна дапамагчы правядзеньню дыспансэрызацыі

ЦК ЛКСМБ распрацаваў **дадатковыя мерапрыемствы па дыспансэрызацыі моладзі.**

Прапанавана акругкомам добра арганізаваць працу па дыспансэрызацыі **з тэхнічнага боку.**

Па сканчэньню дыспансэрызацыі, акругкомы комсамолу сумесна з органамі аховы здароўя, інспэкцыямі працы і профсаюзамі павінны распрацаваць **конкрэтны плян практычнай рэалізацыі рашэньняў урачэбных камісій.**

Піонэры, у дарогу!

ЦБ ЮП вызначыў на летні час шырока **разгарнуць турысцкую работу ў піонэрорганізацыі.**

Уся турысцкая работа павінна быць сканцэнтравана **ў піонэрскіх атрадах,** дапушчаючы агульна-раённыя мерапрыемствы па турызму праз складаньне часовых груп з розных атрадаў, ня больш, як на адну паездку.

Улічваючы слабы матар'яльны стан піонэрскіх атрадаў, ЦБ ЮП лічыць не мэтазгодным наладжваць экскурсіі ў далёкія месцы, а прапануе абмяжоўвацца межамі сваёй акругі ці БССР. Практыкаваць экскурсіі на далёкія адлегласьці трэба толькі ў тым выпадку, калі ёсьць адпаведныя матар'яльныя ўмовы.

Адначасова ЦБ лічыць не мэтазгодным організацыю ў піонэрскіх атрадах сталых груп па турызму з уняс\еньнем членскіх узносаў (як гэта рабіла Ляхаўка).

Абследваньне Менскіх атрадаў

Згодна пастановы ЦБ ЮП у працягу бягучага месяцу будуць абсьледваны піонэрскія атрады: электрастанцыі, сельска-гаспадарчых майстэрняў, заводу „Энэргія“, 2-га скуранога заводу і адзін атрад МББ чыгункі.

Пры абсьледваньні будзе зварочвацца, галоўным чынам, увага на праламленьне дырэктыў аб паляпшэньні зьместу працы, на моманты росту атраду, уплыву на неорганізаваную дзетвару, сувязі з школай і кіраўніцтва ячэйкай.

На дапамогу заходнім братам.

Гэтымі днямі адбылася нарада грамадзкіх організацый (ЦК МОПРу, ЦСПСБ, Белкопсаюзу, Чырвонага Крыжу і г. д.), **якая абрала ўсебеларускі камітэт дапамогі галадаючым у Заходняй Беларусі.**

Камітэт мае на мэце ўзмацніць дапамогу з боку працоўных БССР пацярпеўшым ад неўраджаю ў Заходняй Беларусі, кіраваць кампаніяй дапамогі, сканцэнтраваць усе ахвяраваньні і прыступіць да адпраўцы сабраных сродкаў у Заходнюю Беларусь.

Няпісьменнасьць прэч!

— Цэнтральны савет таварыства „Прэч Няпісьменнасьць“ выдае п'есу „Суд над няпісьменным“, якая павінна адбіць ролю пісьменнасьці ў вёсцы і тую вясковую цемру, якая нараджаецца някультурнасьцю і няпісьменнасьцю. Кніжка выйдзе ў ліпені месяцы.

— У бліжэйшым часе адбудзецца злучэньне Менакрсавету „ПН“ з Цэнтральным саветам, якое мае на мэце скарачэньне выдаткаў на апарат і паляпшэньне конкрэтнага кіраўніцтва.

— Улетку гэтага году па БССР адбудуцца перавыбары бюро ячэек „ПН“, пасьля чаго будуць скліканы раённыя і акруговыя конфэрэнцыі таварыства.

Праз 5 месяцаў...

Рэспубліканская камісія па падрыхтоўцы **да сьвяткаваньня 10-й гадавіны кастрычніцкай рэволюцыі распрацавала прыкладны плян сьвяткаваньня і рыхтуе шэраг мерапрыемстваў да сьвята.**

Пастаноўлена організаваць на мясцох (пры прадпрыемствах, школах, клюбах, сельсаветах і г. д.) камісіі па падрыхтоўцы да сьвяткаваньня.

Піонэр, сьпішы і намалюй!

Наша ўсясьветная раць

(Замежныя дзіцячыя коморганізацыі)

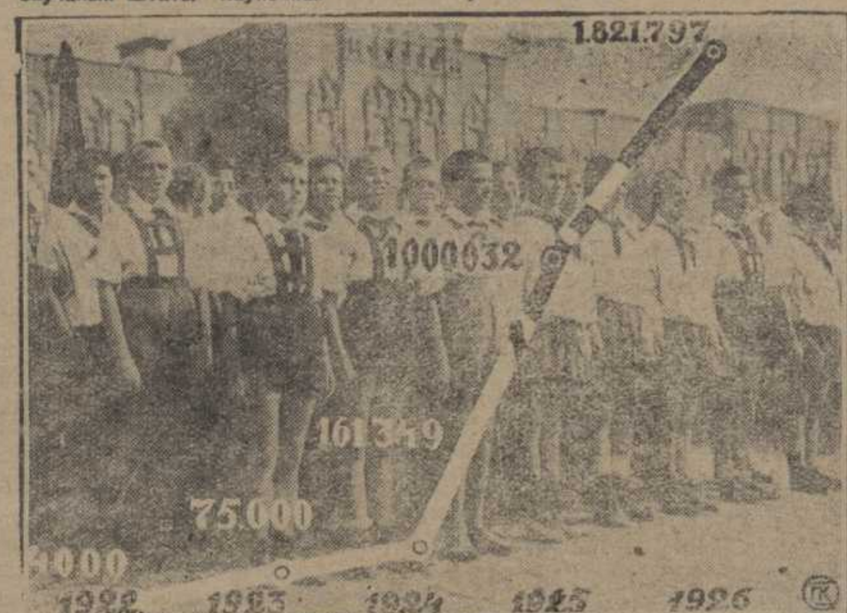
Ангельшчына: Янг Комрэйд Ліг (Саюз Юных Таварышоў) звыш	1000 чал
Нямеччына: Юнг Спартакус Бунд (Саюз Юных Спартакаўцаў)	13500 „
Злучаныя Штаты Паўночнай Амэрыкі: Янг Пайнірэ Оф Амэрыка (Саюз Юных Піонэраў Амэрыкі)	3000 „
Аргэнціна: Ла Агрупаціонес Інфанцілес Комуністас (Дзіцячыя Комуністычныя Групы)	700 „
Францыя: Фэдэрацыён Нацыеналь Дэ Занфан Уврые е пейзан (Саюз Рабоча-Сялянскіх Дзяцей Францыі)	3000 „
Чылі: Саюз Юных Піонэраў	600 „
Кітай: Дзіцячыя групы	10000 „
Фінляндыя: Цюевяен Ярэст Нуордэн Ліітто (Саюз організаваных рабочых дзяцей)	3500 „
Шэцыя: Дэр Бунд дэр Арбэйтэр Барнэндзе (Саюз рабочых дзяцей)	1000 „
Нарвэгія: Норвэгэр Піонэрэр Бунд (Саюз піонэраў Нарвэгіі)	2000 „
Данія: Унгэ Піонэрэр (Саюз Юных Піонэраў)	75 „
Швэйцарыя: Дэр Бунд дэр Арбайтэр Кіндэргрупен (Саюз рабочых дзіцячых груп)	250 „
Польшча: Млодзі Піонэжы (Саюз Юных Піонэраў)	500 „
Аўстрыя: Фэрбанд дэр Ротэн Юнг Піонэрэн (Саюз Юных Чырвоных Піонэраў)	2500 „
Чэха-Славакія: Юныя піонэры Чэха-Славакіі звыш	1000 „
Індонэзія: Вучні школ, якія знаходзяцца пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі	3000 „

Наш узрост

(Весткі аб колькасьці атрадаў піонэраў і акцябрат у СССР)

1-га кастрычніка 1922 году — 4 **тысячы піонэраў.**

1-га студзеня 1925 году—**19.300 атрадаў, у якіх 1 мільён піонэраў..**

Да 5—годзьдзя піонэрорганізацыі
Жывая дыяграма росту піонэрорганізацыі за 5 год

1-га сакавіка 1927 году—**45.600 атрадаў, у якіх 1.740.500 піонэраў і 272.000 акцябрат.**

Колькі нас па гарадох і вёсках

У гарадох 16.100 атрадаў—**730.988 піонэраў.**

У вёсках 29.028 **атрадаў — 1.090.809 піонэраў.**

Колькі хлапцоў і дзяўчат

Хлапцоў 1.086.048, што складае, **59,6 проц.**

Дзяўчат 735.749, **што складае 40,4 проц.**

Чые дзеці ўваходзяць у нашу організацыю

Дзяцей рабочых — **504.286** (27,7 проц.), дзяцей сялян—**902.006** (49,5 проц), дзяцей служачых—**283.873** (15,6 проц), дзяцей іншых—**131.632** (7,2 проц.)

Колькі комсамольцаў-піонэраў

Усяго комсамольцаў-піонэраў — 174,054, што складае **8,1 проц.**, к агульнаму ліку ўсіх піонэраў.

Фізкультура

— ВСФК атрымаў запрашэньне ад фінляндзкага спартыўнага рабочага саюзу прыняць удзел у **першых саюзных спаборніцтвах**, якія адбудуцца ў Гэльсінгфорсе 17-га, 18-га і 19-га чэрвеня.

— ВСФК падтрымаў хадайніцтва Магілеўскага акруговага савету фізкультуры перад ЦСПСБ аб водпуску сродкаў на пабудову **плавацельнай станцыі і цэнтральнай спартыўнай пляцоўкі.**

— Тры дні працавала **ўсебеларуская конфэрэнцыя ўрачоў па мэдыцынскаму кантролю над фізкультурнікамі.** Конфэрэнцыя абмеркавала наступныя пытаньні: роль ўрача ў фізкультуры, аб летняй рабоце ў горадзе і вёсцы, праца антропамэтрычнага габінэту, аб задачах школьна-санітарнага ўрача і г. д.

— Атрыман **адказ ад Лейпцыгскай футбольнай каманды аб яе згодзе прыехаць ў Беларусь.**

З дзетдамоў—на прадпрыемствы

Адбыўся **першы выпуск** вучэбна-вытворчых **майстэрняў дзетдамоў** у Менску у ліку **30 чал.**

Сярод выпускнікоў ёсьць **сталяры, шаўцы** і г. д., якія будуць разьмеркаваны на працу па прадпрыемствах.

Конфэрэнцыя прыхільнікаў радыё.

Гэтымі днямі склікаецца Менская акруговая конфэрэнцыя прыхільнікаў радыё, на якой будзе наладжана выстаўка радыё-матар'ялаў і прыладаў, зробленых саматужным спосабам.

ТЭАТР.

„Любоў Яравая“.

Маскоўскі Малы Тэатр на сцэне БДТ.

У барацьбе за аўладаньне перадавымі позыцыямі нашай тэатральнай сучаснасьці, Малы Тэатр атрымаў значную перамогу. „Любоў Яравая“—радасная вестка аб тым, што Малы Тэатр не застыў на сваіх першых дасягненьнях, а ідзе наперад.

Беспартыйная народная настаўніца Любоў Яравая, муж якой, па яе думцы, загінуў на імпэрыялістычнай вайне, прасякаецца агідай да таго социяльнага ладу, пры якім такія войны магчымы. Яна зьвязвае свой лёс з лёсам чырвоных, якім прыходзіцца вытрымліваць жорсткі напор белагвардзейцаў (справа адбываецца ў часе грамадзянскай вайны).

Аказваецца, што муж Яравой жыве, мала таго, ён няпрымірымы вораг бальшавізму і адзін з актыўных удзельнікаў контррэволюцыйнага руху, ня брэзгаючы ніякімі сродкамі ў барацьбе з савецкай уладай.

Пры спатканьні з мужам, Любоў пачынае сазнаваць што ў процэсе рэволюцыйных падзей яна моральна і політычна перарасла яго, што яна лепш яго разьбіраецца ў рухавых сілах гэтых падзей, што, нарэшце, інстынкт вядзе яе верна і беспамылкова ў стан ня контррэволюцыянэраў, а людзей, якія сапраўды твораць новую гісторыю—**чырвоных.** Яравая іспытвае востры ўнутраны конфлікт, які разрашаецца канчатковым разрывам з мужам і моцным саюзам з комуністычнай срадой.

Дадатныя бакі п'есы—сьвежасьць, навізна, вытрыманасьць сцэн і яскрава абмалёваная галярэя тыпаў.

Социяльная прырода белагвардзейшчыны выведзена з вялікай рэалістычнай сілай: афіцэры, жандары, паны, кулаччо, прастытуткі,—наглая, цынічная, бессаромная свора, якая спэкулюе нарабаваным скарбам, прапівае рэшткі свайго былога „гонару“ і істэрычна лемантуе аб сваіх „правох“, папраных бальшавікамі. І разам з гэтымі адбросамі—эсэр Яравой, які прыносіць сваю энэргію, організацыйныя талянты і ахвяраздольнасьць на службу тым, хто правірае яго, зьдзекваецца над яго „паўбальшавізмам“ і чакае моманту, каб адкінуць яго, як непатрэбную рэч...

У асобе Яравога глядач яскрава бачыць, як суб'ектыўна сумленны і паступовы чалавек можа адначасова аб'ектыўна граць ролю зьлейшага ворагу і здрадніка інтарэсаў рэволюцыі, здрадніка больш небясьпечнага, чым тыя, з кім ён ідзе—бо ён сваёй фанатычнасьцю і няпрымірымасьцю ўзмацняе іх здольнасьць да супраціўленьня.

Акторскае выкананьне ў спэктаклі прасякнута такой выразнасьцю, перакананасьцю і майстэрствам, такім глыбокім пранікненьнем у вобразы п'есы, што заслугоўвала-б асобнай рэцэнзіі.

Высока мастацкі спэктакль! Будзе шкада, калі тэатр ня дасьць шырокім масам моладзі магчымасьці азнаёміцца з ім шляхам зьніжэньня цэн на білеты.

Адказы чытачам

Усім прысылаўшым запытаньні аб паступленьні ў ВНУ, Рабфакі і Тэхнікумы: (№ 948).

Глядзіце „Чырвоную Зьмену“ нумар 54 ад 18 мая 1927 г., у якім ёсьць спэцыяльная старонка з падрабязным паказаньнем правіл і ўмоў прыёму.

Селькору (№ 949) Пасьля заключнага слова дакладчыка спрэчкі не павінны „працягвацца.

Валышу (№ 950). Піонэр-школьнік пры паступленьні ў КСМ павінен прайсьці раней савет і збор атраду. Акрамя гэтага, пажадана, каб быў яшчэ водзыў фарпосту школы.

Яму-ж (№ 951). На тваё запытаньне аб належнасьці да беднякоў ці сераднякоў нельга адказаць, бо ты не ўказваеш колькасьці чалавек, знаходзячыхся ў вашай сям'і.

Кораку (№ 952). Пастановы партконфэрэнцый (ня зьездаў) зацьвярджаюцца пленумам ЦК УсеКП(б).

Гуцікай (№ 953). Весткі аб тым, што фармацэўтычны тэхнікум пераводзіцца з Магілеву ў Менск—няверны.

Янку (№ 953). Курсы ізбачоў адчыняюцца ў Магілеве, прымаюцца туды толькі ізбачы з практычным стажам.

Сахараву (№ 955). На фабрыку ці завод рабочыя прымаюцца адміністрацыяй узгоднена з профэсыйнымі організацыямі.

Вучню (№ 956). Пры абкладаньні платай заўсёды прымаюцца пад увагу социяльнае становішча вучня і яго матар'яльныя ўмовы.

Ліквідатару (№ 957). Калі Райана адмаўляецца заплаціць за працу ў лікпункце трэба паскардзіцца ў Акрана.

Скарыстай гэтую часопісь.

„Беларускі Піонэр“ № 9. Двухтыднёвая дзіцячая часопісь.

Сёлета сьвяткаваньне Міжнароднага Дзіцячага Тыдню прыстасавана да 5-цігадовага юбілею піонэрскай організацыі.

Гэтаму двайному сьвяту прысьвечан чарговы нумар часопісі «Беларускі Піонэр».

Значную частку часопісі займаюць матар'ялы аб ўзьнікненьні дзіцячага руху на Беларусі і ўспаміны старых піонэрпрацаўнікоў 1922—23 году. Перад чытачом праходзяць жыва напісаныя малюнкі першых крокаў юных піонэраў, якія тады яшчэ зваліся «спартакаўцамі». Уваскрасаюць у памяці ўжо даўно забытыя тэрміны—«начальнік», «патрулі», «дружыны» і г. д.

Трэба адзначыць, што гэтыя ўспаміны прадстаўляюць вялікую каштоўнасьць бо зьяўляюцца пакуль што адзінай крыніцай, дзе можна прачытаць аб гісторыі піонэрскага руху на Беларусі.

Сярод матар'ялаў, прысьвечаных Міжнароднаму Дзіцячаму Тыдню, асабліва трэба адзначыць апавяданьне—«**Значок Леніна**», з жыцьця баўгарскіх дзяцей. Апавяданьне па свайму цікаваму сюжэту і асноўнай думцы зробіць на піонэрскага чытача вялікае ўражаньне.

Цікавы зьмест часопісі, каштоўныя матар'ялы аб гісторыі піонэрруху на Беларусі дазваляюць рэкомэндаваць 9 нумар «Беларускага Піонэра» шырокім піонэрскім і дзіцячым масам, нават комсамольцам.

Кожны атрад і асобны піонэр павінен быць знаём з гісторыяй сваёй організацыі. А гэта ён знойдзе толькі ў «Беларускім Піонэры».

Язэп.

У ТРЫ РАДКІ

○ Дзеля падвядзеньня вынікаў вучэбнага году, Менакрана намеціла склікаць у бліжэйшы час **агульна-гарадзкую конфэрэнцыю вучняў.**

○ **Нарада ВУЗ'аўскіх комсамольскіх ячэек** склікаецца ў Менску ў чэрвені месяцы.

○ Пачалася пабудова **Цэнтральнага Дому Селяніна,** разьлічанага на 200 чал.

○ У Менску налічваецца **каля 10.000 беспрацоўных, уключаючы сюды і падросткаў.**

○ Гэтымі днямі ў Белдзяржтэатры пачынаюцца гастролі **Кіеўскай трупы музыкальнай комэдыі.**

○ Пры цэнтральным дзіцячым дыспансэры адчыніўся **новы рэнтгэнаўскі габінэт,** які будзе абслугоўваць выключна дзяцей і моладзь.

Што чытаць?

Дзьве кніжкі аб турызьме.

Турызм, экскурсіі — справа новая, організоўваць іх мы яшчэ не навучыліся. Кніга павінна прыйсьці тут на дапамогу. Але ў нас яшчэ няма новай літаратуры па гэтаму пытаньню. Толькі дзьве кніжкі, выдадзеныя ў мінулым годзе, могуць тут прынесьці карысьць.

Экскурсіі падзяляюцца на адукацыйныя і увесяліцельныя. Аб адукацыйных кажа кніжка **«Летнія масавыя экскурсіі», выдавецтва «Пролетары», 168 стар., цана 90 коп.**

У ёй ставіцца пытаньне аб неабходнасьці сумясьціць цягу к прыродзе, на паветры з прасоўваньнем натуральна-навуковых і грамадзкіх ведаў, гаворыцца аб важнасьці экскурсіі ў справе самаадукацыі. Злучыць прыемнае з карысным—асноўная думка кнігі. Добра тое, што ў гэтай кніжцы, акрамя агульных момантаў, таксама зьмешчаны практычныя паказаньні, якія і куды можна правесьці экскурсіі і як іх належыць організаваць.

Кніга, бязумоўна, будзе карысна. Недахоп яе тэй, што, клапоцячыся аб адукацыйных мэтах, аўтары мала ўдзялілі ўвагі. увесяліцельнаму боку і практычнага матар'ялу ў гэтай галіне амаль што ня далі. Кіраўнікі экскурсіі павінны запоўніць гэты пробел уласнай ініцыятывай.

Другому віду экскурсіі прысьвечана кніга **«Летняя прагулка рабочай моладзі», політасьвет ЦК УсеЛКСМ, выдавецтва «Маладая Гвардыя», 79 стар., цана 40 кап.**

У ёй у цэнтры ўвагі якраз увесяліцельны матар'ял. Кніга апавядае, як весела і цікава можна правесьці прагулку моладзі, якія паладзіць гульні, як організаваць выступленьне жывой газэты і драматычнага гуртка, як прыцягнуць моладзь на экскурсію. У якасьці дабаўленьня дадзен нядрэнны матар'ял: гульні, галаваломкі, загадкі, фокусы.

Разьбіраемыя дзьве кнігі пытаньне аб летніх прагулках-экскурсіях моладзі асьвятляюць у дастатковай меры, узаемна дапаўняючы друг друга. **Трэба іх выкарыстаць!**

Згублены:

○ Сяброўскі комсамольскі білет № 3377 на імя Гімельштэйна А., выдадзены Слуцкім акругкомам ЛКСМБ.

○ Сяброўскі комсамольскі білет № 2497 на імя Урвеша А., выдадзены Менскім акругкомам ЛКСМБ.

○ Комсамольскі білет за 960, на імя Карчыка Пятра, выдадзены Менакругкомам ЛКСМБ.

Савецкая, Ляхаўка і „Профінтэрн“.

(З менскіх малюнкаў).

Вясна... Лета... Тут можна многа чаго сказаць і аб сонцы, якое так ласкава сьвеціць, і аб зялёных садох, красках, прагулках ды іншых радасьцях, але ня гэта наша мэта. Сёньня прыдзецца сказаць пару сумных слоў аб адваротным баку мэдалі —аб тым, як мы яшчэ не навучыліся выкарыстоўваць летні час, якія мы яшчэ ў гэтых адносінах «абломаўцы»... А што гэта так—вы зараз упэўніцеся.

... Да Комсамольскай і назад.

Нядзеля... Дзіўны майскі дзень... На вуліцах—паўно. Доўгія вераніцы рухаюцца ад рогу Савецкай і Энгельса да Комсамольскай і назад. Рухаюцца павольна, бяз усякай мэты, глытаюць пыльную паветру, зяваюць, лускаюць падсолнуху—і ўсё гэта разам называецца «гуляньнем», «адпачынкам».

Большасьць удзельнікаў такога гуляньня, зразумела, моладзь, комсамольцы... **І ў гэтым бессэнсовым, глупым, абывацельскім занятку праходзіць амаль увесь дзень!**

Ляхаўка і яе гэрої

Па вопыту мінулага году мы ведаем, што шмат хто з моладзі праводзіць вольны час на рацэ. З першага погляду здаецца, што справа добрая, карысная—чыстае паветра, купаньні і г. д... Але фактычна гэта далёка ня так!

Адны групы займаюцца тым, што да вар'яцтва, па 7-8 гадзін пякуцца на сонцы. Другія робяцца «індыйцамі» г. з. вымазаныя ў гразь скачуць па берагу і кідаюць каменьнямі ў «чыстую публіку», праяжджаючую на лодках... Трэція з масьлянымі вочкамі, часта ўзброенымі біноклямі, забіраюцца ў кусты і адтуль назіраюць за купаючыміся жанчынамі...

О, Ляхаўка ведае сваіх гэрояў!

Ці вось—«піраты». Здаравенная шпана ў паласатых майках займаецца разгромам лодак. Дэбошы і скандалы на Сьвіслачы—звычайная рэч. Робіцца гэта хітра. Спачатку да катаючыхся зварачваюцца «благородна:»

— **Эй,** таварышы, перавязіце на другі бераг...

Ня ў службу, а ў дружбу...

Тыя згаджаюцца. Лодка падплывае да берагу, «піраты» усаджваюцца і праз хвілю—«Адэса мамай нам была»... «Піраты» захапляюць вёслы і катаюцца, і робяць што ім угодна некалькі гадзін...

Сама рака таксама падлягае крытыцы.

Нізкі рынак кожны дзень узбагачае Сьвіслач адбросамі, скураныя заводы ўпрыгожваюць раку жырнымі сінімі палосамі, да і асэнізатары, бывае, кантрабандай бочку апаражняюць у ціхія хвалі... Вядома, якая ад гэтага можа быць чыстага вады і карысьць ад купаньня! У гэтым годзе гарсавет пастанавіў, каб купаліся толькі вышэй другой саўбальніцы, але гэта мала што дасьць. Загразьненая вада застаецца загразьненай на працягу некалькіх вёрст.

Чаму-б нам, па прыкладу Масквы, не дабіцца таго, каб заводы і рынак сплаўлялі свае нячыстоты за горад?

Чаму аб гэтым ніхто не падымае пытаньня?

Куды яшчэ?

Гэта аб Савецкай і Ляхаўцы... **Куды** яшчэ ідзе менская моладзь? Ну, тут адказ вядомы: сад «Профінтэрн»: і паветра добрая, і рошча, і оркэстр музыкі... А ўсе-ж такі і там сумна: тыя-ж, як і па Савецкай, шнураваньні ўзад і ўперад, захудалыя, провінцыяльныя сатырыкі з плюскатымі жартамі, у буфэце за столікамі-піва...Знаёмая карціна!

У мінулым годзе было наладжана ўсяго толькі адно масавае гуляньне рабочай моладзі ў садзе «Профінтэрн». **Чаму-ж не ўвясьці гэтыя гуляньні ў сыстэму: раз у тыдзень.** І програму рабіць цікавай, разнастайнай. Увесьці новыя, фізкультурныя гульні, наладзіць выяўленьне самадзейнасьці. даць гурткам моладзі праявіць сваю ініцыятыву. Праўда, аб усім гэтым, напэўна, напісана ўжо ў чарговых цыркулярах, але на справе, на справе-то што робіцца? А май ужо канчаецца...

Алесь Каліта.

Адказныя рэдактары: **А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.**

Галоўлітбел № 24867. Менск, 2 друкарня БДВ.